

Հաստատված է
ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ԻՐԱՎՈՐՆԵՐԻ ԵՎ ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ
ԴԱՏԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ
ամբիոնի << 31 >> << 08>> 2018. նիստում
(արձ. թիվ 1)
Ամբիոնի պետ _____ Մ. Մուրադյան
2018-

**ՀՀ ՈՍՏԻՎԱՆՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹԱՀԱՄԱԼԻՐ
ԱՌԱՐԿԱՅԱԿԱՆ ՆԿԱՐԱԳԻՐ**

ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄ	Բնապահպանության և հողային իրավունք
ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ	Հեռակա
ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ	Իրավագիտություն
ԱՄՔԻՈՆ	Քաղաքացիական իրավունքի և քաղաքացիական դատավարության ամբիոն
ՀԵՂԻՆԱԿ/ՆԵՐ	Ն.Ադամյան (կենս. գ. թ., դոցենտ) E-mail: nona01011966@mail.ru 055482398
ՈՒՍ.ՏԱՐԻ/ԿԻՍԱՄՅԱԿ	3-րդ կուրս, 1-ին, 2-րդ կիսամյակ
ԿՐԹԱԿԱՆ ԱՍՏԻՃԱՆ	

ԿՐԵԴԻՏՆԵՐ	3 (երեք)
ԴԱՍԱԺԱՄԵՐԻ ԲԱՇԽՈՒՄ ԵՎ ՍՈՎՈՐՈՂՆԵՐԻ ՀԵՏ ՏԱՐՎՈՂ ԱԽԱՏԱՆՔՆԵՐ	«Բնապահպանության և հողային իրավունք» դասընթացի ընդհանուր ծավալը կազմում է 90 ժամ, որից 10 ժամ դասախոսություն, 2 ժամ սեմինար, 78 ժամ ինքնուրույն աշխատանք: Սեմինար պարապմունքի համար նախատեսված ժամերին ուսանողները ներկայացնում են նախօրոք հանձնարարված առաջադրարկները, տալիս վերլուծություն, կազմակերպվում են թեմատիկ ցուցադրություններ: Լսարանային դասերը կայանում են շաբաթը մեկ անգամ՝ 80 րոպե տևողությամբ: Դասընթացն ավարտվում է

	կիսամյակի վերջում առանց եզրափակիչ գնահատմամբ:
ՄՈՒՏՔԱՅԻՆ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐ	Դասընթացը կառուցվում է «Բնության պահպանության» «Հողային իրավունք», «Շրջակա միջավայր», «Էկոլոգիայի», դասընթացների իմացության վրա:
ՀԱՄԱՌՈՏ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ	« Բնապահպանության և հողային իրավունք » դասընթացի շրջանակներում ուսումնասիրվում են բնապահպանության խնդիրները և նպատակները, բնապահպանության օրենքները , հողային օրենսդրությունը, բնական ռեսուրսների օգտագործողների իրավունքները և պարտականությունները, մարդ- բնություն փոխհարաբերությունները:

ՆՊԱՏԱԿ	Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին մատուցել համապարփակ գիտելիքներ` 1. բնապահպանության, 2. մարդ-բնություն փոխհարաբերությունները 3. բնության պահպանման խնդիրների և նպատակների, 4. բնապահպանության օրենքների , 5. հողային օրենսդրության, 6. բնական ռեսուրսների օգտագործողների իրավունքների և պարտականությունների, 7. բնապահպանական միջոցառումների վերաբերյալ:
ԽՆԴԻՐ/ՆԵՐ	. պարզաբանել բնապահպանություն հասկացությունը . պարզաբանել հողային օրենսդրությունը . սովորեցնել բնապահպանության առկա հիմնախնդիրների լուծման ուղիները . սովորեցնել բնության պահպանման գործում մարդու դերակատարումը . սովորեցնել օգտվել գիտական և մասնագիտական համապատասխան աղբյուրներից
ԿՐԹԱԿԱՆ ԵԼՔԱՅԻՆ	

ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐ Կարողնա՝	1) ընկալել և վերլուծել բնապահպանություն հասկացությունը 2) ընկալել « հողային իրավունք » հասկացության կարևորությունը և նշանակությունը, 3) քննարկումներ և բանավեճեր անցկացնել բնապահպանության և հողային ռեսուրսների հիմնախնդիրների և դրանց հետևանքների շուրջ, 4) գնահատել ժամանակակից բնապահպանության առկա խնդիրները և տալ դրանց ճիշտ լուծումները, 5) վերլուծել հողային օրենսդրությունը և կատարել համապատասխան առաջարկություններ, 6) վերլուծել բնության պահպանման գործում բնապահպանական օրենքների դերն ու նշանակությունը
--	---

ՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ	
Հիմնական	1.Կ.Վ.Գրիգորյան, Ա. Հ.Եսայան, և համահեղ. Էկոլոգիայի և բնության պահպանության հիմունքներ: Եր. 2010 2.Է.Մ. Հայրապետյան և համահեղ. Շրջակա միջավայրի

	պահպանություն: Եր. 2005. 3.В. Д. Валова Основы экологии, изд. „Торговая корпорация Дашков и К,, М. 2005. 4. А.С.Степановских Экология; учебник для вузов, изд. „Юнити-дана,, М., 2001
Լրացուցիչ	1. В.М. Констатинов „ Охрана природы“, изд. „Akademia“ М. 2003 2. В.И.Коробкин, Л.В.Передельский „Экология“, изд. 10-е. Ростов н/Д. „феникс,, 2006 3. В.В.Маврищев Общая экология, курс лекций, изд. „Новое здание,, Минск, 2005 4.А.М.Никаноров, Т.А.Хоружая Глобальная экология, М. 2003 Իրավական ակտեր 1.,Շրջակա միջավայրի վերաբերյալ տեղեկատվության մատչելիության որոշումների ընդունման գործընթացին հասարակայնության մասնակցության և արդարադատության մատչելիության մասին,,ՄԱԿ-ի ԵՏՀ կոնվենցիա(Օրիուս, 1998թ) 2.ՀՀ հողային օրենսգիրք Ընդունվել է 02.05.2001թ., ուժի մեջ է մտել 15.06.2001թ. 3.ՀՀ ջրային օրենսգիրք Ընդունվել է 04.06.2002թ., ուժի մեջ է մտել 10.10.2002թ. 4.Ընդերքի մասին ՀՀ օրենսգիրք Ընդունվել է 28.11.2011թ., ուժի մեջ է մտել 01.01.2012թ. 5.ՀՀ անտառային օրենսգիրք Ընդունվել է 24.10.2015թ., ուժի մեջ է մտել 17.12.2015թ. 6.,Կենդանական աշխարհի մասին,, ՀՀ օրենք Ընդունվել է 03.04.2000թ., ուժի մեջ է մտել 12.05.2000թ. 7.,Բուսական աշխարհի մասին,, ՀՀ օրենք Ընդունվել է 23.11.1999թ., ուժի մեջ է մտել

	27.12.1999թ. 8.,,Մթնոլորտային օդի պահպանության մասին ,, ՀՀ օրենք Ընդունվել է 11.10.1994թ., ուժի մեջ է մտել 01.11.19	
ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԲԱՂԱԴՐԻՉՆԵՐ ԵՎ ԿՇԻՌ	Ստուգարք /ստուգված. չստուգված/	
ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՍԱՆԴՂԱԿ		
ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐ / ՄԵԽԱՆԻԶՄՆԵՐ		
ԱՅԼ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵ Ր		
Ներկայություն	Դասապլանի որևէ փոփոխություն նախօրոք կտեղեկացվի սովորողին:	
Գրավոր աշխատանքներին ներկայացվող պահանջներ	Սովորողի դասերին ներկայությունը բխում է նրա իսկ շահերից, քանի որ ներկայությունը ենթադրում է ունկընդրում, մասնակցություն քննարկումներին, չհասկացված կամ վատ հասկացված խնդիրների պարզաբանում, ինքնուրույն և գործնական աշխատանքների հանձնում: Սովորողն այս դեպքում հնարավորություն է ունենում լսել ոչ միայն ծրագրային նյութը, այլև մասնակցել քննարկումներին, բանավեճերին, անել ինքնուրույն դատողություններ և հայտնել սեփական տեսակետը:	
	Գրավոր աշխատանքների ժամանակ արգելվում է ծածկագրերից օգտվելը: Ծածկագրի հայտնաբերման դեպքում աշխատանքը գնահատվում է զրո միավոր:	

Ինքնուրույն և գործնական աշխատանքներ	Ինքնուրույն և գործնական աշխատանքները անհրաժեշտ է կատարել առանց կողմնակի միջամտության և հանձնել դրանք նշված ժամանակահատվածում: Ինքնուրույն աշխատանքում արգելվում է գրագողությունը: Այլոց մտքերը օգտագործելու դեպքում սովորողը պարտավոր է նշել աղբյուրը ըստ ընդունված ակադեմիական ձևաչափի:
---	--

ԱՌԱՐԿԱՅԻ ԹԵՄԱՏԻԿ ՏՐՈՂՈՒՄ

Թեմա 1 Բնապահպանության իրավունքը որպես ՀՀ իրավունքի միասնական համակարգի առանձին ճյուղ (2 ժամ դասախոսություն, 2 ժամ սեմինար պարապմունք)	
Թեմայի հարցերը	Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն
1.Բնապահպանության իրավունքը որպես ՀՀ իրավունքի միասնական համակարգի առանձին ճյուղ: 2.Բնապահպանության առարկան, խնդիրները: 3.Բնապահպանության արդի հիմնահարցերը:	Հարցեր 1-3 - ներկայացվում է դասախոսություն: Հարցեր 1-3 սեմինար պարապմունք՝ անհատական հարցումների ձևով

Թեմա 2 Մարդ-բնություն փոխհարաբերությունները (6 ժամ ինքնուրույն աշխատանք.)	
Թեմայի հարցեր	Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն
1. Մարդ-բնություն փոխհարաբերությունները: 2. Բնության վրա մարդու դրական և բացասական ազդեցությունը: :	Հարցեր 1-2 ինքնուրույն աշխատանք. սովորողները ծանոթանում են գրականությանը՝ այնուհետև քննարկվում են խնդրահարույց հարցերը, ստուգվում են ընթացիկ առաջադրանքները

Թեմա 3 Մթնոլորտային օդի պահպանությունը
--

(8 ժամ ինքնուրույն աշխատանք)	
Թեմայի հարցեր	Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն
1.Մթնոլորտային օդի աղտոտվածությունը և դրա էկոլոգիական հետևանքները: 2.Մթնոլորտային օդի պահպանմանն ուղղված միջոցառումները : 3 Մթնոլորտային օդի պահպանմանն ուղղված կառավարության որոշումները:	Հարցեր 1-3 ինքնուրույն աշխատանք. սովորողները ծանոթանում են գրականությանը՝ այնուհետև քննարկվում են խնդրահարույց հարցերը, ստուգվում են ընթացիկ առաջադրանքները

Թեմա 4. Ջրային ռեսուրսների պահպանության հիմնախնդիրները (2 ժամ դասախոսություն, 8 ժամ ինքնուրույն աշխատանք)	
Թեմայի հարցեր	Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն
1.Ջրային ռեսուրսներ: 2.Ջրային ռեսուրսների պահպանության հիմնախնդիրների լուծման ուղիները 3.ՀՀ-ում ջրային ռեսուրսների բաշխվածությունը: 4.Ջրուղորտի էկոլոգիական խնդիրները: 5.ՀՀ ջրային պաշարների պահպանումը, 6.ՀՀ ջրային օրենսգիրքը	Հարցեր 1-5 - ներկայացվում է դասախոսություն: Հարցեր 1-6 - ինքնուրույն աշխատանք. սովորողները ծանոթանում են գրականությանը՝ այնուհետև քննարկվում են խնդրահարույց հարցերը, ստուգվում են ընթացիկ առաջադրանքները

Թեմա 5 ՀՀ Բուսական աշխարհը (8 ժամ ինքնուրույն աշխատանք)	
Թեմայի հարցեր	Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն
1. Բուսական աշխարհի արդյունարվեստ	Հարցեր 1-3 - ինքնուրույն աշխատանք.

օգտագործումը 2. Հազվագյուտ բուսական տեսակների օրենսդրական և տարածքային պահպանությունը: 3. ՀՀ անտառային օրենսգիրք :	սովորողները ծանոթանում են գրականությանը՝ այնուհետև քննարկվում են խնդրահարույց հարցերը, ստուգվում են ընթացիկ առաջադրանքները
--	---

Թեմա 6 ՀՀ կենդանական աշխարհը (8 ժամ ինքնուրույն աշխատանք)	
Թեմայի հարցեր	Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն
1. ՀՀ կենդանական աշխարհի պահպանմանն ուղղված միջոցները: 2. “Կարմիր գրքի” դերը կենդանական աշխարհի պահպանման գործում: 3. ՀՀ կենդանական աշխարհի պահպանման մասին օրենքը :	Հարցեր 1-3 - ինքնուրույն աշխատանք. սովորողները ծանոթանում են գրականությանը՝ այնուհետև քննարկվում են խնդրահարույց հարցերը, ստուգվում են ընթացիկ առաջադրանքները

Թեմա 7 ՀՀ ընդերքի ռեսուրսները (8 ժամ ինքնուրույն աշխատանք)	
Թեմայի հարցեր	Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն

1. ՀՀ ընդերքի ռեսուրսները: 2. Ընդերքի ռեսուրսների արդյունավետ օգտագործումը : 3. Ընդերքի ռեսուրսների արդյունահանման նկատմամբ վերահսկողության իրականացումը:	Հարցեր 1-3 - ինքնուրույն աշխատանք. սովորողները ծանոթանում են գրականությանը՝ այնուհետև քննարկվում են խնդրահարույց հարցերը, ստուգվում են ընթացիկ առաջադրանքները
--	--

Թեմա 8	
Հողային իրավունքը որպես ՀՀ իրավունքի միասնական համակարգի առանձին ճյուղ (2 ժամ դասախոսություն, 8 ժամ ինքնուրույն աշխատանք)	
Թեմայի հարցեր	Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն
1 Հողային իրավունքը որպես ՀՀ իրավունքի միասնական համակարգի առանձին ճյուղ: 2. Հողային իրավունքի առարկան, խնդիրները, մեթոդները: 3. Հողային իրավունքի առանձնահատկությունները և կապը իրավունքի այլ ճյուղերի հետ:	Հարցեր 1-3 - ներկայացվում է դասախոսություն: Հարցեր 1-3 - ինքնուրույն աշխատանք. սովորողները ծանոթանում են գրականությանը՝ այնուհետև քննարկվում են խնդրահարույց հարցերը, ստուգվում են ընթացիկ առաջադրանքները

Թեմա 9.	
Հողը որպես բնական ռեսուրս (8 ժամ ինքնուրույն աշխատանք)	
Թեմայի հարցեր	Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն
1. Հողը որպես բնական ռեսուրս: 2. Հողի կառուցվածքը և նշանակությունը բնության մեջ: 3. ՀՀ հողային ռեսուրսների դասակարգումը: 4. ՀՀ հողային ռեսուրսների պահպանմանն ուղղված միջոցների կիրառումը:	Հարցեր 1-3 - ինքնուրույն աշխատանք. սովորողները ծանոթանում են գրականությանը՝ այնուհետև քննարկվում են խնդրահարույց հարցերը, ստուգվում են ընթացիկ առաջադրանքները:

--	--

Թեմա 10 Հողային օրենսդրություն (2 ժամ դասախոսություն, 8 ժամ ինքնուրույն աշխատանք)	
Թեմայի հարցեր	Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն
1. Հողային օրենսդրության հիմնադրույթները: 2. ՀՀ հողային օրենսգիրք: 3. Հողի հետ կապված հիմնահարցեր:	Հարցեր 1-3 - ներկայացվում է դասախոսություն: Հարցեր 1-3 - ինքնուրույն աշխատանք. սովորողները ծանոթանում են գրականությանը՝ այնուհետև քննարկվում են խնդրահարույց հարցերը, ստուգվում են ընթացիկ առաջադրանքները

Թեմա 11 Հողային հարաբերությունների կարգավորումը (2 ժամ դասախոսություն, 8 ժամ ինքնուրույն աշխատանք)	
Թեմայի հարցեր	Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն
1. Հողային հարաբերությունների կարգավորումը 2. Հողի գնահատումը: Հողի վաճառքը: Հողի օտարումը: 3. Հողամասերի նկատմամբ քաղաքացիների և իրավաբանական անձանց իրավունքները և պարտականությունները	Հարցեր 1-3 - ներկայացվում է դասախոսություն: Հարցեր 1-3 - ինքնուրույն աշխատանք. սովորողները ծանոթանում են գրականությանը՝ քննարկվում են խնդրահարույց հարցերը, ստուգվում են ընթացիկ առաջադրանքները

ՀԱՐՑԱՇԱՐ

Իրավագիտության հեռակա ֆակուլտետի 3-րդ կուրսում
դասավանդող „Բնապահպանության և հողային իրավունք“, առարկայի

1. Բնապահպանության առարկան, խնդիրները
2. Մարդ – բնություն փոխհարաբերությունները
3. Բնական պաշարներ, դրանց դասակարգումը
4. Մթնոլորտային օդի աղտոտվածությունը և դրա էկոլոգիական հետևանքները
5. Մթնոլորտային օդի օրենսդրական պահպանությունը ՀՀ-ում
6. Մթնոլորտային օդի պահպանմանը ուղղված միջոցները
7. Ջրոլորտ, ընդհանուր նկարագիրը
8. Ջրոլորտի էկոլոգիական խնդիրները
9. ՀՀ ջրային պաշարների պահպանումը
10. Բուսականության արդյունավետ օգտագործումը
11. Բուսական աշխարհի պահպանմանը ուղղված միջոցներ
12. Անտառային օրենսգիրք
13. ՀՀ անտառների վիճակը և օրենսդրական պահպանությունը
14. Կենդանական աշխարհի պահպանմանը ուղղված միջոցներ
15. Հազվագյուտ տեսակների օրենսդրական պահպանությունը
16. Հազվագյուտ տեսակների տարածքային պահպանությունը
17. „Կարմիր գիրքը“, որպես հազվագյուտ և անհետացող տեսակների հաշվառման միջոց
18. Բնության պահպանման միջազգային միության „կարմիր գիրքը“,
19. Անհետացող տեսակների պահպանման ռազմավարությունը
20. ՀՀ արգելոցները և ազգային պարկերը
21. Հողային իրավունքը որպես ՀՀ իրավունքի միասնական համակարգի ճյուղ
22. Հողային իրավունք առարկան, խնդիրները, մեթոդները
23. Հողային իրավունքի առանձնահատկությունները և կապը իրավունքի այլ ճյուղերի հետ
24. Հողը որպես բնական օբյեկտ
25. Հողը, կառուցվածքը և նշանակությունը բնության մեջ
26. Հողային հարաբերություններ
27. Հողային ռեսուրսներ(ընդհանուր բնութագիր)
28. ՀՀ հողային ռեսուրսների դասակարգումը
29. Հողերի կորստի հիմնական պատճառները
30. Հողային հարաբերությունների պետական կարգավորումը

31. ՀՀ հողային ֆոնդը

32. Հողերի պահպանման նպատակները և խնդիրները

33. Հողամասերի նկատմամբ քաղաքացիների և իրավաբանական անձանց սեփականության իրավունքները և պարտականությունները

34. Հողային օրենսդրության հիմնական դրույթները

35. Հողամասերի և դրանց վրա ամրակայված գույքի պետական հաշվառումը

36. Հողային ռեսուրսների հետ կապված հիմնահարցեր

37. Հողի գնահատումը

38. Հողերի մոնիթորինգը

Կազմեց՝ Ն.Ադամյանը

Քննարկվել և հաստատվել է Քաղ.իրավունք և քաղ. դատավ.
ամբիոնի նիստում: Արձ.Ո

Ամբիոնի պետ, ոստիկանության փոխգնդապետ՝

<<06 >> 12 2017թ.

Մ.Մուրադյան